

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 10/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť J. D., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 152 ods. 4, čl. 154c ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Ružomberok v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 105/2013 a jeho uznesením z 12. februára 2014 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 34/2014 a jeho uznesením zo 6. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 18. júla 2014 doručené podanie J. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktoré ústavný súd podľa obsahu kvalifikoval ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 152 ods. 4, čl. 154c

ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 a 5 ústavy a čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 105/2013 a jeho uznesením z 12. februára 2014 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 34/2014 a jeho uznesením zo 6. mája 2014 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. 8 T 75/2013-619 z 19. júna 2013 bola podľa § 334 ods. 4 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) schválená dohoda o vine a treste uzavretá medzi sťažovateľom a prokurátorkou Okresnej prokuratúry Ružomberok, pričom sťažovateľ bol uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) a ods. 2 písm. e) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), ako aj z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a ods. 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Okresný súd mu podľa § 172, § 41 ods. 1 a 2, § 38 ods. 2, 3, 5 a 7, § 36 ods. 1 a § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, zároveň mu uložil aj ochranné ambulantné protitoxikomanické liečenie a ochranný dohľad na dobu jedného roka.

Uznesením okresného súdu bol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 8 T 75/2013 zamietnutý. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením krajského súdu zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože nebola dôvodná.

Sťažovateľ v prvom rade namieta, že v skutočnosti nebol predajcom drog ani omamných látok a tieto skutočnosti podľa jeho názoru neboli v trestnom konaní preukázané, namieta neúplnosť, resp. nedostatočnosť znaleckého posudku podaného znalcami z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie, v trestnom konaní a absenciu znaleckého

dokazovania na posúdenie množstva jednorazových dávok drogy konkrétne na osobu sťažovateľa.

Ďalej sťažovateľ prezentuje svoj nesúhlas s uloženým trestom, ktorý podľa jeho názoru nie je dostatočne individualizovaný a pri jeho ukladaní nebolo prihliadnuté na všetky poľahčujúce okolnosti.

Sťažovateľ namieta aj použitie asperačnej zásady pri ukladaní trestu podľa zrušenej vety za bodkočiarkou v ustanovení § 41 ods. 2 Trestného zákona, ktorou sa prikazovalo súdu pri ukladaní trestu podľa asperačnej zásady tento uložiť nad jednu polovicu trestnej sadzby odňatia slobody určenej podľa prvej vety § 41 ods. 2 Trestného zákona, a použitie § 38 ods. 5 Trestného zákona.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd vo svojom rozhodnutí vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 105/2013 a jeho uznesením z 12. februára 2014 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 34/2014 a jeho uznesením zo 6. mája 2014 boli porušené ním označené články ústavy a charty.

Ďalej sťažovateľ navrhuje zrušenie už označených uznesení a uloženie povinnosti znovu konať a rozhodnúť o návrhu na povolenie obnovy konania. Navrhuje, aby ústavný súd uložil okresnému súdu a krajskému súdu „*dať do súladu s ústavou podľa článku: 49 ods. 3, článku: 47 ods. 1 a nasl. charty EÚ – výrok o treste uloženom rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. 8 T/75/2013*“.

Sťažovateľ tiež žiada ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov na účely jeho zastupovania v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených článkov ústavy a charty postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 105/2013 a jeho uznesením z 12. februára 2014

Pokiaľ ide o namietané porušenie označených článkov ústavy a charty v súvislosti s konaním okresného súdu a jeho uznesením, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje

v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním o tej časti sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala voči napadnutému postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 105/2013 a jeho uzneseníu, a dospel k záveru, že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia označených článkov ústavy a charty postupom okresného súdu a jeho uznesením, pretože preskúmavanie jeho postupu je zverené krajskému súdu ako odvolaciemu súdu. Krajský súd vo veci o podanej sťažnosti sťažovateľa rozhodol uznesením sp. zn. 1 Tos 34/2014 zo 6. mája 2014. Krajský súd ako súd odvolací bol súdom, ktorému patrí právomoc posúdiť, či sťažnosť sťažovateľa bola dôvodná, a rozhodnúť o nej.

Z tohto dôvodu musel ústavný súd odmietnuť tú časť sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala proti postupu okresného súdu a jeho uzneseníu, pre nedostatok právomoci.

2. K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a charty postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 34/2014 a jeho uznesením zo 6. mája 2014

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že uznesením sp. zn. 1 Tos 34/2014 zo 6. mája 2014 krajský súd ako odvolací súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti

uzneseníu okresného súdu sp. zn. 1 Nt 105/2013 z 12. februára 2014, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na povolenie obnovy konania.

V súvislosti s predbežným prerokovaním tejto časti sťažnosti ústavný súd považuje v prvom rade za potrebné konštatovať, že námietky sťažovateľa uvedené v jeho sťažnosti adresovanej ústavnému súdu smerujú primárne proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 8 T 75/2013 z 19. júna 2013, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, čo napokon konštatuje aj krajský súd v napadnutom uznesení: *„Hoci argumenty odsúdeného v sťažnosti presahujú rámec obsahu konania o návrhu na povolenie obnovy konania, krajský súd aj napriek tomu považuje za vhodné k nim sa vyjadriť.“*

Napriek uvedenému ústavný súd preskúmal aj túto časť sťažnosti, pričom pri predbežnom prerokovaní sa sústredil na posúdenie, či ju možno označiť za zjavne neopodstatnenú. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd následne preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, v ktorého odôvodnení sa okrem iného uvádza: «V konaní o povolení obnovy konania v zásade neplatí revízny princíp, podľa ktorého by bol súd oprávnený skúmať správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia. Z týchto dôvodov je súd oprávnený zaoberať sa iba tými výrokmi, pri ktorých sa navrhovateľ domáha povolenia obnovy konania, to znamená, že iba pri tých

výrokoch rieši súd otázku, či v návrhu uvedené skutočnosti alebo dôkazy by samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už známymi mohli odôvodniť ich zmenu. Z toho však súčasne vyplýva, že súd nie je oprávnený povoliť obnovu konania pri tých výrokoch preskúmaného rozhodnutia, pri ktorých nie sú uvedené podmienky splnené, aj keď sa navrhovateľ domáha povolenia obnovy konania, aj pokiaľ ide o tieto výroky.

Skutočnosťou predtým neznámou sa rozumie objektívne existujúci jav, ktorý je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Nové skutočnosti v konaní o povolení obnovy konania treba zvyčajne preukázať novými dôkazmi.

Predtým neznámym dôkazom sa rozumie predovšetkým dôkaz, ktorý nebol vykonaný v pôvodnom konaní, ale aj dôkaz síce v pôvodnom konaní vykonaný, ale s novým obsahom. Ak by v dôsledku tohto dôkazu došlo k podstatnej zmene výpovede svedka, predmetom hodnotenia súdu musí byť aj okolnosť, pre ktorú došlo k obsahovej zmene dôkazu.

Iným rozhodnutím o vine sa rozumie napríklad zistenie nových skutočností alebo dôkazov, po vykonaní a vyhodnotení ktorých by mohol byť vyslovený odsudzujúci rozsudok namiesto oslobodzujúceho rozsudku, a naopak, prípadne ak by mohlo byť konanie páchatel'a posúdené ako priestupok, či zistenie podmienok umožňujúcich zastavenie trestného stíhania, a podobne.

Zrejмый nepomer uloženého trestu k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a spočíva v nedostatočnom rešpektovaní všetkých aspektov závažnosti činu, vyjadrených v trestnej sadzbe konkrétneho trestného činu.

Odsúdený J. D. v návrhu a ani v sťažnosti neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by boli v čase rozhodovania o schválení dohody o vine a treste súdu, prokurátorovi a napokon i samotnému obžalovanému neznáme. V rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania nevyšli najavo ani nové dôkazy, či dôkazy s novým obsahom, ktoré by mohli odôvodniť povolenie obnovy konania, a preto okresný súd rozhodol správne o zamietnutí návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, keď tento procesne bezchybným postupom zamietol.

Hoci argumenty odsúdeného v sťažnosti presahujú rámeč obsahu konania o návrhu na povolenie obnovy konania, krajský súd aj napriek tomu považuje za vhodné k nim sa vyjadriť.

Pokiaľ odsúdený poukázal na to, že k schváleniu dohody o vine a treste došlo pred uplynutím šesťmesačnej lehoty (pred 21.6.2013), v ktorej malo dôjsť k náprave Trestného zákona v ustanovení § 41 ods. 2, druhá časť vety tak, aby táto bola v súlade s nálezom Ústavného súdu SR PL. ÚS 106/2011, a preto súd nemal aplikovať asperačnú zásadu v pôvodnom znení pred nálezom ústavného súdu, tak krajský súd uvádza nasledovné:

Neprehliadnuteľným je fakt, že odsúdený J. D. uzavrel s prokurátorom dohodu o vine a treste, a teda sám súhlasil s trestom vo výmere 9 rokov. V rámci konania o dohode bol uzrozmeneý s tým, že mu môže byť uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 až 15 rokov (č. l. 563-565). Ak prokurátorka v rámci dohodovacieho konania uvádzala (čo zo zápisnice nevyplýva), že na súde bude navrhovať trest 15 rokov, krajský súd to nepovažuje za vyhrážanie, ako to vníma odsúdený, ale podľa názoru krajského súdu ide o legitímnu vyjednávaciu taktiku prokurátora, súladnú so samotným zmyslom a podstatou akéhokoľvek vyjednávania, ktoré môže skončiť dohodou akceptovanou všetkými stranami.

Okrem toho prokurátorka označením maximálnej výšky hranice trestnej sadzby (15 rokov - vid' zápisnica) deklarovala, že použitie § 38 ods. 5 Tr. zák. má len formálny rozmer bez materiálnych a hmotnoprávných dôsledkov. Aj z toho potom rezultuje, že ak súd schválil dohodu o vine a treste s použitím § 38 ods. 2, 3, 5, 7 Tr. zák., tak odsek 5 označeného ustanovenia tam nemal byť uvedený, pretože to vylučuje odsek 7 tohto paragrafu, podľa ktorého ustanovenia odsekov 4 až 6 sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo súhrnný trest podľa § 41 ods. 2 alebo podľa § 42, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchatel'a neprimerane prísne.

Preto je zrejmé, že ani prokurátorka, ani súd neupravovali obžalovanému trestnú sadzbu podľa § 38 ods. 5 Tr. zák., a teda pri ukladaní trestu nebrali do úvahy predchádzajúce odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T /77/2003 z 2.6.2004, ktoré podľa odsúdeného má zahladené, v čom sa však mýli.

Z predmetného spisu totižto vyplýva, že odsúdený J. D. bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1 T/77/2003 z 2.6.2004 odsúdený za spáchanie trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., účinného do 31.12.2005, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov. Z výkonu tohto trestu bol uznesením Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 1PP/67/2007 zo 4.10.2007 podmienenčne prepustený, pričom Okresný súd Trenčín uznesením, sp. zn. 1 PP/67/2007 z 18.2.2011

rozhodol o tom, že odsúdený J. D. sa osvedčil a zvyšok trestu odňatia slobody v trvaní 1 rok, 11 mesiacov a 20 dní, uložený mu rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/77/2003 z 2.6.2004, nevykoná.

Odsúdený sa však mylne domnieva, že rozhodnutie o osvedčení sa má v tomto prípade účinky, že sa na neho hľadí ako na netrestaného. Odsúdený si zrejme zamenil ustanovenie § 68 ods. 3 Tr. zák. s § 50 ods. 7 Tr. zák. Preto krajský súd pripomína, že podľa § 68 ods. 3 Tr. zák. ak súd vyslovil, že sa podmienene prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď bol podmienene prepustený. Naproti tomu podľa § 50 ods. 7 Tr. zák. ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadí sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

Na odsúdeného J. D. sa však vzťahuje ustanovenie § 68 ods. 3 Tr. zák. a následne ohľadom otázky zahľadania ustanovenie § 92 ods. 4 Tr. zák. a § 92 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený J. D. nemá odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1 T/77/2003 z 2.6.2004 zahladené a pri schvaľovaní dohody o vine a treste sa mohlo na toto odsúdenie prihliadať, k čomu však došlo len formálne (nesprávnym uvedením odseku 5 § 38 Tr. zák. do výroku o treste), v žiadnom prípade však nie hmotnoprávne, pretože pri uložení trestu táto okolnosť nijako neovplyvnila výmeru trestu a už vonkoncom nie v neprospech odsúdeného.

Ďalej krajský súd k argumentom odsúdeného uvádza, že hoci mu bol uložený trest s použitím asperačnej zásady, išlo už o asperačnú zásadu súladnú s Ústavou SR, a teda o sadzbu upravenú v zmysle nálezov Ústavného súdu SR, pretože ak by sa tak nestalo, nemohol by mu byť uložený trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov. „Asperačná trestná sadzba“ pred nálezom Ústavného súdu SR by bola 15 rokov až 20 rokov a zníženie o jednu tretinu v rámci dohody o vine a treste by bolo maximálne na 10 rokov. To znamená, že trest by mu mohol byť uložený aj pri maximálnom využití zníženia trestnej sadzby pri dohode najmenej na 10 rokov. V jeho prípade však prokurátorka i súd použili „asperačnú trestnú sadzbu“ súladnú s ústavou, t.j. 10 rokov až 20 rokov, navyše zníženie podľa § 38 ods. 3 Tr. zák., t.j. trest mu mohol byť ukladaný v rozmedzí od 10 rokov do 17 rokov a 7 mesiacov. Ak v rámci dohody došlo k zníženiu trestu na 9 rokov, išlo o postup súladný so zákonom.»

V súvislosti s citovaným ústavným súdom považuje za potrebné v prvom rade poukázať na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať iba také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Vychádzajúc z uvedených právnych východísk, ústavný súd zdôrazňuje, že na posúdenie splnenia dôvodnosti návrhu na povolenie obnovy konania podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku sú zásadne príslušné všeobecné súdy. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci krajský súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii

zákonného predpisu všeobecným súdom (v preskúmvanej veci krajským súdom) by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Podľa ústavného súdu však posúdenie dôvodnosti návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy pôvodného konania v jeho trestnej veci krajským súdom – osobitne jeho závery – takéto nedostatky nevykazujú.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd jasne a zrozumiteľne uviedol, prečo v prípade sťažovateľa nie sú splnené dôvody na povolenie obnovy konania podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku. Krajský súd vychádzajúci z ústavne konformnej interpretácie označených ustanovení Trestného poriadku v napadnutom uznesení skonštatoval nedostatok nových skutočností a nových dôkazov, ktoré by či už samy osebe, alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu, a dokonca zodpovedal aj na námietky sťažovateľa nad rámec obsahu konania o návrhu na povolenie obnovy konania.

Právny záver o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania bol založený na racionálnej analýze skutkového stavu a ústavne akceptovateľnom výklade relevantnej právnej úpravy. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje. Ústavný súd navyše poukazuje na právny názor ustálený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a charty neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2015